

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

Vahvistettu Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulissa 15.8.2007.

1 § Hautaustointa koskevat säännökset

Hämeenkyrön seurakunnan hautaustoimessa on noudatettava kirkkolaissa, kirkkojärjestyksessä sekä muissa laeissa ja asetuksissa olevien säännöksiä lisäksi tämän ohjesäännön määräyksiä. Ohjesääntöä voidaan tarvittaessa täydentää erillisohjeilla.

2 § Hautaustoimen hallinto

Seurakunnan hautaustoimesta vastaa kirkkoneuvosto. Tämän ohjesäännön lisäksi päätösvallan käyttämisestä hautaustoimeen liittyvissä asioissa määrätään kirkkoneuvoston ohjesäännössä ja viranhaltijoiden johtosäännössä.
Hautaustointa hoitaa taloustoimisto.

3 § Hautausmaat ja siunauskappelit

Hämeenkyrön seurakunnan hautausmaat ja siunauskappelit ovat:

- Vanha hautausmaa
- Mäntyrinteen hautausmaa
- Kirkkopihan hautausmaa
- Vanha siunauskappeli
- Mäntyrinteen siunauskappeli
- Tunnukseton alue Parkanon Harjun hautausmaalla

4 § Hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma

Hautausmaan käytössä noudatetaan hautausmaakaavaa ja hautausmaan käyttösuunnitelmaa.

5 § Hauta

Haudalla tarkoitetaan yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattua maa-aluetta hautausmaalla. Hauta sisältää yhden tai useamman vierekkäisen hautapaikan ja kukin hautapaikka yhden tai useamman päällekkäisen hautasijan.

Arkkuhaudan vähimmäissyvyydestä määrätään terveydensuojeluasetuksessa.

Jos maan laatu sallii, voidaan haudata kaksi tai useampia arkkuja päällekkäin, jolloin vähimmäissyvyyteen lisätään 0,6 metriä arkku kohden. Samaa arkkuhautasijaa saa käyttää Vanhalla hautausmaalla aikaisintaan 20 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta. Mäntyrinteen hautausmaalla koskemattomuusaika on 30 vuotta.

Uurnahaudan vähimmäissyvyys on 0,6 metriä. Tämä ei kuitenkaan koske ilman urnaa haudattavaa tuhkaa. Arkkusija voidaan muuttaa uurnahaudaksi siten, että asiasta tehdään merkintä seurakunnan hautakirjanpitoon. Uurnia voidaan haudata päällekkäin tilan salliessa.

Muistolehdoissa ei ole näkyvästi merkittyjä hautasijoja eikä yksityisiä muistomerkkejä.

Hautausmaalla voi olla alue joka on tarkoitettu joukkotuhon uhrien hautaamiseksi yhteishautaan.
(Terveydensuojeluasetus 40§ ja 3 mom.)

6 § Hautaoikeus

Hautasijan osoittamisesta on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään. (Hautausoimilaki; 2 luku 4§, 5§, 8 luku 28§ 3 mom. Kirkkolaki; 17 luku 2§, 26 luku 7§)

- Hautaoikeus luovutetaan vain kuolemantapauksen yhteydessä ensisijaisesti oman kunnan asukkaalle. Seurakunnan hautausmaahan voidaan haudata myös muun kunnan asukas, jos siihen on erityinen syy ja hän itse on toivonut tai hänen omaisensa sitä tahtovat.
- Hautaoikeuden voi saada myös juridinen henkilö.
- Hautoja luovutetaan pääsääntöisesti yhden tai kahden metrin levyisenä. Perusteltujen syiden vuoksi on mahdollista anoa kolmen metrin levyisiä hautoja.
- Seurakunta osoittaa pyynnöstä hautasijan tunnuksittomalta hauta-alueelta Parkanon seurakunnan Harjun hautausmaalla. Tällä

alueella noudatetaan Parkanon seurakunnan hautaustoimen ohjesääntöä ja muita hautaustoimen säännöksiä.

- Hautaoikeus luovutetaan 50 vuodeksi ja se alkaa luovuttamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Hautaoikeuden voimassaoloaika voidaan hakemuksesta jatkaa enintään 30 vuodeksi kerrallaan, jollei siitä aiheudu haittaa hautausmaan tarkoituksenmukaiselle järjestelylle tai hoidolle.
- Hautaoikeus lakkaa ilman irtisanomista. Hautaoikeus voi lakata myös siinä tapauksessa, että haudan hoito on olennaisesti laiminlyöty.
(Kirkkolaki 17 luku 5§ 3 mom.)
- Hautaaminen on mahdollista koko hautaoikeuden voimassaoloajan. Uudelleen hautaamisen yhteydessä on hautaoikeuden voimassaoloa jatkettava vähintään sen kalenterivuoden loppuun, jolloin koskemattomuusaika päättyy.
- Jos hautaoikeuden haltija haluaa luopua hautaoikeudesta ja palauttaa haudan Hämeenkyrön seurakunnalle, hänelle maksetaan siitä korvaus jäljellä olevan hallinta-ajan perusteella.
- Kun hauta luovutetaan uudelleen, ensisijainen oikeus sen lunastamiseen on henkilöllä, jolla on ollut oikeus tulla siihen haudatuksi.
- Hautausmaksuista päättää kirkkovaltuusto.

7 § Hautaamisjärjestys

Haudattaessa aikaisemmin lunastettuun hautaan on hautausjärjestelyistä huolehtivan esitettävä tarvittaessa ensisijaisten oikeudenomistajien suostumus ja sukuselvitys.
(Kirkkolaki 17 luku 4§)

Erimielisyyksien ratkaisemisesta on voimassa, mitä siitä säädetään erikseen.
(Kirkkolaki 17 luku 6§, Hautaustoimilaki 8 luku 23§)

8 § Hautaoikeuden haltija

Hautaoikeuden haltijasta on voimassa mitä siitä säädetään erikseen.
Hautaoikeuden haltija edustaa muita omaisia hautaa koskevissa asioissa.
(Kirkkolaki 17 luku 3§)

9 § Todistus hautaoikeudesta

Hautaoikeuden haltijalle annetaan todistus, jossa on tiedot haudan sijainnista, hautaoikeuden voimassaoloajasta ja hautaoikeuden haltijasta sekä, jos on sovittu, keitä hautaan voidaan haudata.

10 § Ruumiin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen

Ruumis säilytetään ennen hautaamista suljetussa arkussa ruumissuojassa, jonne ei saa päästää ulkopuolisia henkilöitä. Arkkuun on merkittävä vainajan nimi. Hautaustoimesta vastaava viranomainen voi määrätä ruumiin siirrettäväksi hautaan ennen hautaamista terveydensuojelusyistä tai muusta erityisestä syystä. Tällöin hauta on peitettävä arkun korkeudelta.

Omaisten pyynnöstä ruumis voidaan viedä hautaan ennen hautaamista, jos esteitä ei siihen ole.

11 § Hautaaminen

- Hautaamisen ajasta on sovittava, mikäli mahdollista, viimeistään seitsemän työpäivää ennen toimitusta. Ennen hautaamista on esitettävä hautaamislupa.
- Sunnuntaisin, kirkollisina juhlapäivinä, itsenäisyyspäivänä ja vapunpäivänä ei toimiteta hautauksia.
- Tilapäisen haitan aiheuttaminen viereisille haudoille ei ole esteenä haudan avaamiselle.
- Ruumis on haudattava helposti maatuvaan arkussa. Erityisestä syystä voidaan hautaaminen sallia ilman arkkua, mikäli

terveydensuojelusäännökset sen sallivat. Tuhka on haudattava helposti maatuovassa uurnassa. Tuhkan hautaaminen voi tapahtua myös ilman uurnaa hautausmaan käyttösuunnitelman mukaisella tavalla.

- Hauta peitetään toimituksen aikana kannella, jonka päälle kukkalaitteet lasketaan.
- Haudan avaamisesta ja peittämisestä huolehtii seurakunta. Omaiset voivat peittää haudan, jos siitä on erikseen sovittu.
- Haudalla olevat kivilaitteet on hautaoikeuden haltijan kustannuksella siirrettävä syrjään ja hautauksen jälkeen taas asennettava paikoilleen siten, että muistomerkki ei vaaranna turvallisuutta.
- Omaisten on poistettava hautaamisen yhteydessä lasketut kukkalaitteet 14 päivän kuluessa, minkä jälkeen seurakunnalla on oikeus poistaa ne.
- Hautaamismaksuista päättää kirkkoneuvosto.
- Hautaamista koskevista velvollisuuksista ja määräyksistä on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.
(Hautausoimilaki 8 luku 24 §, terveydensuojeluasetus 42 §, Hallintolaki 34 § 1 mom.)

12 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto

Haudattu ruumis tai tuhka saadaan siirtää toiseen hautaan, jos lääninhallitus erityisen painavista syistä on myöntänyt siihen luvan. Haudatun ruumiin siirtäminen edellyttää lisäksi kunnan terveydensuojeluviranomaisen myöntämän luvan. Mainitut päätökset on ennen siirron valmistelua toimitettava tiedoksi seurakunnalle. Omaiset hoitavat siirron järjestelyt.
(Hautausoimilaki 8 luku 24 §, terveydensuojeluasetus 42 §, Hallintolaki 34 § 1 mom.)

13 § Haudan hoitaminen

Hautaa on hoidettava niin kuin siitä on erikseen säädetty.
(Kirkkolaki 17 luku 5 §, hautaustoimilaki 13 §)

Seurakunta voi tarvittaessa antaa määräyksiä hautausmaan hoitamisesta yleisen järjestyksen ja rauhan säilyttämiseksi.

Seurakunnan hoitoon annettuja hautoja hoidetaan sisäisten ohjeiden ja päätösten mukaan.

Hoidoista perittävistä maksuista päättää kirkkoneuvosto.

Hautoja hoitavan yrittäjän on tehtävä asiasta ilmoitus seurakunnalle.

Jos hautoja hoitava yrittäjä haluaa käyttää työssään seurakunnan tarvikkeita tai muita hautausmaan palveluja, hänen on sovittava siitä seurakunnan kanssa erikseen.

Kirkkovaltuusto voi kirkkolain mukaisilla perusteilla määrätä haudan seurakunnan kustannuksella säilytettäväksi. Kirkkovaltuusto voi tällöin myös hyväksyä sopimuksen, jolla muu yhteisö tai henkilö sitoutuu vastaamaan haudan hoitamisesta.

14 § Hautamuistomerkit

- Haudalle saa asettaa hautausmaan käyttösuunnitelman tai seurakunnan hyväksymien muistomerkkiohjeiden mukaisen muistomerkin. Muusta muistomerkistä on laadittava suunnitelma, joka on hyväksyttävä seurakunnalla ennen muistomerkin valmistamista. Sama menettely koskee vanhan muistomerkin muuttamista sekä uuden muistomerkin tuomista aiemmin lunastetulle haudalle.
- Päätöksen hautamuistomerkin tai sitä koskevan muutoksen hyväksymisestä tekee kirkkoneuvosto, jollei asiaa ole johtosäännössä delegeoitu viranhaltijalle. Muistomerkin pystyttämisen ajankohdasta on sovittava etukäteen seurakuntapuutarhurin kanssa.

- Hautaoikeuden haltija toimii muiden omaisten edustajana kaikissa muistomerkkejä koskevissa asioissa.
- Haudalle asetettava muistomerkki on sijoitettava haudan rajojen sisäpuolelle. Muistomerkki on asennettava siten, ettei kaatumisen tai vieremän vaaraa ole. Muistomerkin oikaisusta ja kunnosta vastaa haudan haltija.
- Hautamuistomerkin tulee olla hautausmaalle tuotaessa valmiiksi tehty eikä se saa olla hautausmaalla paikoilleen asentamatta kauemmin kuin työn suoritus vaatii. Viereisten hautojen vahingoittamista on vältettävä. Hautamuistomerkkien pystyttäminen on sallittu vain sulan maan aikana.
- Työn päätyttyä hauta on heti siistittävä. Jos viereistä hautaa on vahingoitettu, on se heti korjattava. Ajoneuvoilla rikotut nurmikot, muu vahinko tai seurakunnalle jääneet siistimistyöt veloitetaan vahingon aiheuttajalta tai laiminlyöjältä.
- Seurakunnalla on oikeus kuljettaa pois paikoilleen asentamatta jätetyt muistomerkit tai muut laitteet. Työstä aiheutuvat kustannukset veloitetaan laiminlyöjältä.
- Mikäli ammattimaisesti hautamuistomerkkejä ja laitteita asentavat yksityiset henkilöt tai liikkeet eivät noudata annettuja ohjeita ja määräyksiä, voi talouspäällikkö määrääjäksi kieltää heiltä muistomerkkien ja laitteiden toimittamisen.
- Hautaa ei saa reunustaa aidalla, kiveyksellä tai muulla vastaavalla. Seurakunta voi määrätä haudalta poistettavaksi asiaankuulumattomat aidat, puut, pensaat ja muut kasvit. Vanhojen reunakivien poistamista haudalta ei sallita.
- Määräysten vastaisesti asetetut muistomerkit on seurakunnan kehotuksesta viipymättä korjattava tai poistettava.
- Hautaoikeuden päättyessä on muistomerkkien osalta voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.
(Hautausoimilaki 5 luku 14§, Kirkkolaki 17 luku 6§, Kirkkojärjestys 17 luku 12§)

15 § Hautakirjanpito

Haudoista ja niihin haudatuista pidetään hauta- ja vainajaluettelo.

Hautausmaakohtaiseen hautaluetteloon merkitään hautausmaan osasto, rivi, hauta, hautapaikka ja hautasija, haudatun nimi, hautaamisajankohta, hautaoikeuden voimassaoloaika, hautaoikeuden haltija ja hänen osoitteensa sekä keitä hautaan voidaan haudata. Lisäksi rekisteriin voidaan merkitä taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaat muistomerkit ja niiden sijainti.

Aakkosellisessa vainajaluettelossa on hautausvoimilain 12 § hautarekisteriltä edellyttämät tiedot.

16 § Hautausmaan katselmus

Kirkkoneuvosto huolehtii siitä, että hautausmaan ja sillä olevien rakennusten katselmus suoritetaan vuosittain. Katselmuksessa päätetään toimenpiteistä, joihin hautausmaan hoidosta vastaavan viranhaltijan tekemät esitykset sekä tehdyt havainnot antavat aiheita. Erityisesti katselmuksessa todetaan,

- 1) onko hautausvoimen ohjesääntöä ja vahvistettua hautausmaan käyttösuunnitelmaa noudatettu;
  - 2) onko hautakirjanpito yhtäpitävä hautausmaalla suoritettujen toimenpiteiden kanssa;
  - 3) onko yksityisiä hautoja kunnostettu ja hoidettu ohjesäännön mukaisesti ja
  - 4) onko seurakunnan huolehtimien hautojen hoito ollut sopimusten ja annettujen määräysten mukaista.
- Katselmuksesta laaditaan pöytäkirja.

17 § Liikkuminen hautausmaalla

Hautausmailla liikkuminen on sallittu klo 7.00- 22.00. Pimeänä vuodenaikana liikkuminen on sallittu yleisvalaistuksen aikana. Joulun pyhäpäivinä hautausmaat ovat avoinna yleisölle ympäri vuorokauden.

18 § Hautausmaalla noudatettava järjestys

Hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä säädetään erikseen. (Järjestyslaki (612/2003), Jätelaki (1072/1993) 19§)

- Hautausmaalla noudatetaan hiljaisuutta ja arvokkuutta. Hautoja, hautausmaan istutuksia ja nurmikoita ei saa vahingoittaa. Hautausmaan rauhaa häiritsevä työ on hautaustoimituksien ajaksi keskeytettävä.
- Moottoriajoneuvoilla ajaminen ja pysäköinti on sallittu vain erikseen osoitetuilla alueilla.
- Muilla alueilla moottoriajoneuvoa saa käyttää vain ruumiin tai hautamuistomerkin kuljettamiseen tai välttämättömään huoltoajoon sekä liikuntaesteisten kuljettamiseen. Ajoneuvojen tulee olla sellaisia, että hautausmaan käytävät kestävät niiden painon.
- Koirien ja muiden lemmikkieläinten tuonti hautausmaalle on kielletty.
- Hautausmaiden henkilökunta on velvollinen poistamaan hautausmailta ja rakennuksista henkilöt, jotka käyttäytyvät sopimattomasti tai rikkovat hautausmaata koskevia järjestysmääräyksiä.
- Hautausmaalta tuleva jäte on lajiteltava asianmukaisella tavalla siten, että maatuva puutarhajäte erotetaan sekajätteestä.

19 § Räjätystyöt hautausmaalla

Räjätystyön suorittamisesta hautausmaalla noudatetaan mitä siitä erikseen säädetään ja määrätään.

Räjätystyön suorittaminen hautausmaalla ei ole suositeltavaa muutoin kuin poikkeustapauksissa.
(Räjähdeasetus (473/1993) 2 luku)

20 § Voimaantulo

Tämä ohjesääntö tulee voimaan, kun tuomiokapitulin vahvistamista koskeva päätös saa lainvoiman.

**Hämeenkyrön seurakunta
kirkkoherranviraston yhteystiedot**

Kirkkoherranvirasto, Hollitie 2, 39100 Hämeenkyrö

p. 044 724 8300

hameenkyro.seurakunta@evl.fi

www.hameenkyronseurakunta.fi

Kannen kuva: Erkki Jokinen.